

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ»**

Студента 5 курсу, 7 групи,
Спеціальності 074 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Орцева
Данила
Олександровича

(підпис студента)

Науковий керівник
канд. держ. упр

Мірко
Наталія
Вікторівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри

«11» грудня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові Орцеву Данилу Олександровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «Реалізація політики у сфері загальної середньої освіти в Україні»

Затверджена наказом ректора від «08» грудня 2021 р. № 4067

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 24.01.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Метою роботи є дослідження сучасного стану реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні.

Об'єктом дослідження є процес реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

Предметом дослідження є теоретико методологічні та прикладні засади механізму реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1.1 Сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти в Україні

1.2 Проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

2.1. Впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»

2.2. Розроблення заходів удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні та обґрунтування їх ефективності

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 10.12.2021	10.12.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 20.12.2021	20.12.2021
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2022	10.01.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2022	20.01.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 21.01.2022	21.01.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускні кваліфікаційні роботи	До 22.01.2022	22.01.2022
7	Зовнішнє рецензування ВКР	До 22.01.2022	22.01.2022
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	21-23.01.2022	21-23.01.2022
10	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 25.01.2022	До 25.01.2022
11	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання « 11 » грудня 2021 р.
7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Мірко Н.В.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми Головня Ю.І.
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент Орцев Д.О.
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Освіта в Україні проголошується державним пріоритетом країни як основою соціального, економічного, політичного, культурного та духовного розвитку не лише окремої людини, а й суспільства в цілому. Від 2017р. у нашій країні запроваджується Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Тому, тема випускної кваліфікаційної роботи, що досліджує реалізацію політики у сфері загальної середньої освіти в Україні є актуальною.

В випускній кваліфікаційній роботі досліджено політику у сфері загальної освіти, у процесі якого вивчено сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти, визначено проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні. Досліджено та узагальнено шляхи удосконалення політики у сфері загальної середньої освіти в Україні. Досліджено впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», розроблено заходи удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні, та обґрунтовано їх ефективність.

Випускна кваліфікаційна робота має досить логічну структуру та відповідає вимогам оформлення. Робота написана на достатньому науковому рівні. Вважаю, що випускна кваліфікаційна робота при умові успішного захисту заслуговує позитивної оцінки, а її автор на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Мірко Н. В
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головня Юлія Ігорівна
(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):
Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Орцев Д.А.
(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми): Головня Юлія Ігорівна
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна
(підпис, прізвище, ініціали)
«24» січня 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	5
1.1 Сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти в Україні	5
1.2 Проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні	12
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	20
2.1. Впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»	20
2.2. Розроблення заходів удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні та обґрунтування їх ефективності.....	24
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33
ДОДАТКИ	38

ВСТУП

Актуальність дослідження. Освітня політика є складовою національної стратегії розвитку кожної країни, індикатором її світогляду та показником реалізації принципу співробітництва між державами з метою збереження власних традицій та світової інтеграції. Ізоляція освітнього простору в умовах глобальних викликів та швидких технологій неможлива. Вплив зовнішніх факторів на формування порядку денного сучасної української політики є системним і небезпечним. Гуманітарна катастрофа, війна на Сході України, еміграція якісних кадрів та молоді свідчать про необхідність перегляду освітньої політики та її світоглядних засад.

Проте освіта в Україні проголошується державним пріоритетом країни як основою соціального, економічного, політичного, культурного та духовного розвитку не лише окремої людини, а й суспільства в цілому.

У контексті освітньої політики реформування системи загальної середньої освіти передбачає зміни на всіх рівнях і потребує серйозного та виваженого підходу.

У сучасному світі, який постійно змінюється, у світі, який стає все більш мобільним, у світі постійного потоку мільйонів гігабайт інформації, питання поєднання збереження національної ідентичності та забезпечення якісної всебічної освіти залишається дуже важливим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Освітня політика та реформування системи загальної середньої освіти є предметом міждисциплінарного науково-прикладного знання. Питання та проблеми вищої освіти, державної освітньої політики, її реформування та теоретико-методологічні засади досліджували такі вітчизняні вчені, як В. Андрущенко [3], Н. Губерська [5, 6], В. Журавський [7], К. Корсак [9], В. Луговий [10], Л. Пшенична [15], Н. Шульга [19] та ін.

Міжнародні аспекти освітньої політики та входження України в європейський освітній простір досліджували і продовжують вивчати українські та зарубіжні науковці. Серед них О. Поступна [12], Л. Рамбл [2] та інші.

Проте за останнє десятиліття в політичній, соціально-економічній та культурній сферах України відбулося чимало суттєвих змін. Змінилися зовнішні умови та чинники реалізації освітньої політики на світовій арені. Ці зміни оновлюють дослідження вдосконалення державної політики у вищій школі та визначення механізмів та завдань її реформування.

Метою роботи є дослідження сучасного стану реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні.

Відповідно до мети визначені наступні *завдання дослідження*:

- дослідити сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти в Україні;
- визначити проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні;
- дослідити впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- визначити розроблення заходів удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні та обґрунтування їх ефективності.

Об'єктом дослідження є процес реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

Предметом дослідження є теоретико методологічні та прикладні засади механізму реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

В даній кваліфікаційній роботі були використані такі основні методи дослідження, як: історичні, економічні, статистичні, аналітичні та науково-пошукові.

Практична цінність результатів дослідження знайшла своє відображення в конкретних пропозиціях і рекомендаціях, спрямованих на вдосконалення національної ідентичності, та забезпечення якісної всебічної освіти в Україні.

РОЗДІЛ 1

ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1.1. Сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти в Україні

Загальна середня освіта є ключовою частиною неперервної освіти як за тривалістю, так і за важливістю та масштабом завдань, які вона покликана вирішувати. Вона забезпечує загальний розвиток учня як особистості, закладає основу для успішної самореалізації людини протягом усього життя. За останні двадцять п'ять років вона утвердилася в незалежній Українській державі на новій методологічній основі [1].

Значної трансформації зазнали цільова спрямованість освіти, її зміст, організація навчально-виховного процесу, дидактико-методичне забезпечення, підходи до оцінювання навчальних результатів у напрямі посилення особистісної спрямованості навчання, її розвивального, компетентнісного, демократичного характеру.

У 2020-2021 навчальному році в Україні налічувалося понад 14,9 тис. загальноосвітніх шкіл, у яких навчалося близько 4211 млн. учнів. Навчально-виховний процес забезпечували 440 тис. педагогічних працівників, з яких 55% мають педагогічний стаж не менше 20 років. Безперечним досягненням освітньої системи України є те, що в загальноосвітніх навчальних закладах навчається 98,3% від загальної кількості осіб віком від 6 до 18 років [10].

У країні створені умови для реалізації конституційного права громадян на здобуття освіти рідною мовою. У 2020-2021 навчальному році українською мовою навчалося 89,7% учнів, російською – 9,3%, румунською – 0,4%, угорською – 0,4%, молдавською – 0,1%, молдавською – 0,05%. польською мовою. Є також школи, в яких навчання здійснюється болгарською, англійською та словацькою мовами [11].

Дещо різноманітнішою стала мережа загальноосвітніх шкіл. Крім традиційних загальноосвітніх шкіл, в Україні є заклади, де створені умови для розвитку талантів дітей, більш повного задоволення освітніх потреб і потреб учнів – гімназії, ліцеї, коледжі. Станом на липень 2020 року найбільше таких навчальних закладів працює у Києві (21,8%), Харківській області (18,8%). Найменше – у Кіровоградській (1,4%), Вінницькій (1,8%), Сумській (1,8%) областях. Проте частка цих типів закладів у загальній їх кількості залишається незначною: 496 (2,9%) гімназій, 320 (1,9%) – ліцеїв, 44 (0,3%) – коледжів. Особливо мало їх кількість була в сільській місцевості – 30 гімназій, 31 ліцей, 10 коледжів [10].

Проблемним залишається питання фінансування загальної середньої освіти. У 2020 році загальні видатки бюджету на нього становили 2,1% ВВП, що значно менше, ніж у ЄС, де цей показник зазвичай перевищує 3,5%. Крім того, в Україні за останні п'ять років спостерігається зниження цього показника на 0,6% (з 3,0% у 2010 році до 2,1% у 2020 році), що недостатньо корелює з масштабами скорочення студентського складу за той самий період [31].

Серед невирішених проблем – недосконалість змісту шкільної освіти, недостатня спрямованість її на формування вміння використовувати набуті знання в житті та практиці; значні прогалини в оснащенні шкіл необхідними засобами навчання, створенні ефективного освітнього середовища з використанням ІКТ; відсутність національної системи моніторингу якості загальної середньої освіти як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо її подальшого розвитку; незадовільне виконання оздоровчої функції школи.

За період незалежності шкільна освіта перебуває в зоні безперервних змін (реформ, модернізацій, перетворень) через ідеологічні, соціально-економічні чинники, потреби суспільства, дітей, батьків, пріоритети майбутнього розвитку країни з урахуванням провідних міжнародні тенденції освітніх трансформацій. Основним напрямком цих змін є побудова

національної школи як гуманної, демократичної та особистісно орієнтованої. За цей час визначено концептуально-методичні засади української освіти в цілому та загальної середньої освіти зокрема, що знайшли своє відображення у низці державних та відомчих документів, прийнятих на державному рівні (1993 р.), розвиток освіти в Україні в XXI столітті – 2001 р., концепція загальної середньої школи в Україні – 1991 р., концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) – 2001 р., концепція профільної освіти у старшій школі – 2004 р. тощо.) [10].

На законодавчому рівні нові принципи функціонування та розвитку загальної середньої освіти в країні закріплені в Законі України 1999 року «Про загальну середню освіту» та змінах і доповненнях до нього, які були внесені в наступні роки.

Позитивним кроком на шляху підвищення рівня освіти населення України слід оцінити конституційно закріплену норму обов'язкової загальної середньої освіти для всіх громадян України (1996 р.), а також законодавче встановлення 12-річного терміну навчання в середній школі, який, однак, був безпідставно скасований в 2010 році на завершальному етапі його реалізації.

Відбулося загальне формування нового змісту загальної середньої освіти, що відповідає потребам сучасної української школи. Воно спрямоване на досягнення цілей і цінностей демократичного суспільства, особистісний розвиток учнів, виховання їх громадянами-патріотами України, індивідуалізацію навчально-виховного процесу.

Позитивну роль у формуванні та модернізації змісту шкільної освіти відіграв запроваджений з початку цього століття механізм державних освітніх стандартів як чинників збереження єдиного освітнього простору та водночас надання можливості освітнім закладам реалізувати ідею диференціація. Розвиток змісту освіти, як і методики шкільного навчання, йде у напрямі посилення його компетентності та діяльнісної спрямованості, що відповідає сучасним світовим тенденціям шкільної освіти [12].

Проте, згідно з аналізом змісту шкільної освіти та його впровадження в навчальні програми та підручники, проведений науковцями НАПН України, він не позбавлений суттєвих недоліків. По-перше, тут недостатньо реалізується ідея компетентної спрямованості освіти, зміст галузей освіти переважно зосереджений на формуванні предметних компетентностей, а ключовими (навчальні навички, громадянські, інформаційно-комунікаційні тощо) практично залишилися поза їх дидактичною реалізацією [33].

30 вересня 2020 року було затверджено Державний стандарт базової середньої освіти. Документ визначає мету та принципи освітнього процесу в закладах базової середньої освіти, дає загальну характеристику змісту навчання, пояснює вимоги до обов'язкових результатів навчання та орієнтири для їхнього оцінювання. Щодо навчальних результатів, Стандарт не містить критеріальної основи їх вимірювання, що призводить до труднощів оцінки рівня навчальних досягнень учнів. Існує типологічна різноманітність предметів і курсів, що призводить до перевантаження учнів, що зумовлено, зокрема, недосконалістю структурованого змісту, особливо в старшій школі, його перенасичення в окремих випадках вторинним матеріалом, недостатнім врахуванням віку та пізнавальних можливостей учнів у підборі навчального матеріалу [34].

Невиправдане повернення у 2010 році до 11-річного терміну навчання у школі унеможливило послідовне впровадження нового змісту навчання та створило додаткові труднощі. Нині у навчальних програмах старшої школи об'єктивно не може відповідати жодному з цих стандартів, як зроблено шляхом закріплення та скорочення змісту освіти, розрахований на трирічний термін навчання. Все це призвело до перевантаження програм навчальним змістом, що змушує їх постійно переглядати.

Крім того, у програмах відсутній певний дисбаланс у змісті різних предметів навіть у межах однієї освітньої галузі, а формулювання вимог до результатів навчання не відповідає принципам компетентного підходу.

Проведена велика робота зі створення вітчизняних підручників з усіх предметів шкільної програми.

Нині в українській школі є підручники для всіх класів, що реалізують зміст загальної середньої освіти, структуровані за відповідними предметами та курсами. Проте поки що не всі підручники відповідають сучасним вимогам до підручника та відповідають цільовим освітнім пріоритетам.

Особливо це стосується генерації підручників, що реалізують зміст освіти, визначений стандартом 2004 року (8-11 класи). До їх типових недоліків можна віднести недосконалу структурованість навчального змісту, його перевантаженість матеріалом, у деяких випадках навіть не передбаченим навчальною програмою, надання переваги репродуктивному типу навчання, недостатню увагу до організації самостійної пошукової діяльності учнів у підручнику [34].

Загалом зміст більшості підручників не підпорядкований головній стратегічній меті – формуванню в учнів умінь використовувати набуті знання в житті, у практичній та навчальній діяльності, як засіб вирішення різноманітних проблемних ситуацій.

У підручниках нового покоління (1-7 класи) ці недоліки дещо нівелюються, але їх можливості у формуванні компетентностей (особливо ключових) залишаються далекими від реалізації. Крім того, вони не враховують потенціал інформаційно-комунікаційних технологій в освіті та не орієнтовані на їх використання в навчальному процесі [36].

Ведеться робота щодо формування системи забезпечення шкіл якісними підручниками. Він базується на загалом продуктивних підходах до підвищення якості підручника шляхом конкурсного відбору, а також надання школам можливості вільного вибору навчальної літератури. Проте недосконалість процедур експертного оцінювання підручника та забезпечення його вільного вибору безпосередньо вчителем, де зловживання ще не викорінено, не дають підстав для позитивної оцінки зробленого.

Важливим досягненням у реалізації особистісно орієнтованого підходу в шкільній освіті стало запровадження у старшій школі профільного навчання, спрямованого на задоволення пізнавальних інтересів, нахилів і здібностей учнів, їх освітніх потреб, обумовлених майбутніми життєвими планами та майбутньою професією.

Створено значну частину дидактичного та методичного забезпечення такого навчання, тривають пошуки його раціональних моделей. Проте профілювання вищої школи як одного з визначальних принципів її ефективного функціонування в сучасних умовах є недостатньо інтенсивним і відбувається зі значними труднощами.

Основними причинами такої ситуації є, перш за все, відсутність загальнодержавної мережі необхідної мережі загальноосвітніх навчальних закладів для повноцінного забезпечення профільної освіти (особливо сільських учнів) [37].

Не сприяє його запровадженню і нормативна база такого навчання. Номенклатура предметів та розподіл годин на їх вивчення, передбачені типовими навчальними планами, зводили профільну підготовку до поглибленого вивчення, як правило, двох предметів. На курси за вибором, які є істотною складовою забезпечення відповідного профілю та відіграють багатофункціональну роль у навчальній підготовці старшокласників, відводиться час, який у багатьох випадках перевищує гранично допустиме навантаження.

Крім того, згідно з чинним навчальним планом, нинішні старшокласники, незалежно від обраного профілю навчання, мають вивчати близько 20 предметів і курсів у кожному класі, крім того, від 6 до 9 годин, ефективність яких становить надзвичайно низький. Дидактичне забезпечення профільного навчання потребує розширення, особливо в частині, що стосується варіативної складової.

Навчальна база багатьох шкіл залишається недостатньою для забезпечення повноцінної якісної освіти. За даними Державного комітету

статистики України, у 2018 році лише чверть кабінетів та лабораторій (біології, хімії, фізики) були оснащені сучасними засобами навчання та обладнанням. При цьому забезпеченість необхідними засобами навчання в повному обладнанні коливається від 10% до 39% для кабінетів хімії, від 2% до 38% для кабінетів фізики. Ця тенденція зберігається і донині. Зроблено певні кроки в інформатизації середньої освіти [36].

Сьогодні в 97% шкіл є комп'ютерні класи або персональні комп'ютери, але 40% з них морально чи фізично застарілі, 13% просто несправні. Навіть у цій ситуації рівень забезпеченості вітчизняних шкіл комп'ютерами характеризується показником 5 комп'ютерів на 27 учнів. Майже 87% шкіл мають доступ до Інтернету, але використання комп'ютерів, підключених до цієї мережі, здебільшого обмежується уроками інформатики.

Зберігається нерівність у забезпеченні доступу до якісної освіти для сільських учнів порівняно з міськими. Зокрема, лише 2% сільських учнів мають можливість навчатися в класах з поглибленим вивченням окремих предметів, тоді як у містах цей показник знаходиться в межах 11-20% (залежно від розміру міста). Частка ліцеїв, гімназій, коледжів, що діють у сільській місцевості, становить лише 8,3% від загальної їх кількості по країні [10]. Одним із факторів, що викликають певні труднощі у забезпеченні якісної загальноосвітньої підготовки сільських учнів, є наявність значної кількості некомплектних навчальних закладів. Це негативно впливає на рівень загальної освіти сільських школярів [10].

Сьогодні в Україні дещо активізувалася робота з вирішення гострих проблем сільських шкіл. Формуються освітні округи, формується мережа опорних шкіл, у 2016 році було передбачено кошти на придбання шкільних автобусів. Проте залишається потреба в оновленні матеріально-технічної бази сільських шкіл, забезпеченні всебічного доступу до мережі Інтернет, розширення можливостей для широкого використання форм індивідуального та дистанційного навчання тощо.

Важливою є й державна підтримка вчителів, які охоче працювати з обдарованими учнями. Обдаровані діти відрізняються за навчальними досягненнями та особистісними параметрами від учнівської спільноти, їх ефективне навчання та виховання потребує спеціальної підготовки вчителів.

Наприклад, у США та деяких країнах Європи такі вчителі мають преференції в працевлаштуванні та оплаті праці. Деякі позитивні зрушення спостерігаються у моніторингу загальної середньої освіти [34].

Для проведення відповідних досліджень у 2016 році створено Інститут освітньої аналітики МОН України. Відновлюється участь України в міжнародних порівняльних дослідженнях якості освіти. Тим часом дані міжнародного порівняльного оцінювання якості природничо-математичної освіти TIMSS, в якому наша країна востаннє брала участь у 2011 році, засвідчили певний прогрес у результатах українських студентів [11].

Позиція України в міжнародному рейтингу математичної підготовки восьмикласників зросла порівняно з аналогічним дослідженням 2007 року з 25-го на 19-е місце, з природничих наук – з 19-го на 18-е місце [34].

Дещо покращилася успішність школярів за всіма основними видами навчальних результатів – знаннями, застосуванням, обґрунтуванням, хоча два останніх продовжують залишатися проблемними в загальноосвітній освіті.

Крім іншого, покращенню цієї ситуації не сприяють зміст і характер завдань зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, орієнтованих переважно на запам'ятовування та відтворення відповідної інформації.

1.2. Проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні

Сьогодні становлення національної системи загальної середньої освіти за роки незалежності України супроводжується значними досягненнями та позитивними тенденціями, а також упущеннями та прорахунками, що

перешкоджають їй якісній, безумовній інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

Останні зосереджені переважно на проблемах змісту освіти, впровадження інноваційних педагогічних технологій, матеріально-технічного забезпечення навчально-виховного процесу, об'єктивного оцінювання його результатів [34].

Крім того, проблеми фінансового, управлінського, організаційного та кадрового забезпечення, як правило, вирішуються на місцях без належної координації між різними рівнями влади та розподілу повноважень між ними.

Поки що не вдалося повністю реалізувати продуктивні ідеї та підходи, що лежать в основі реформи, уникнути низки суттєвих помилок і прорахунків, що призвело до низки проблем і недоліків у сучасній шкільній освіті [31].

1. Радикальні позитивні зміни в шкільній освіті, на які очікує суспільство, окрім змін державної політики, окреслюють основні цінності її подальшого розвитку, які утворюють соціально та особистісно значущий зміст освіти, побудову системи цінностей. що є основою навчання, виховання та розвитку дітей на всіх етапах шкільного навчання, стає мотивом і регулятором пізнавальної діяльності учнів, визначає ставлення до себе, інших людей, суспільства, батьківщини, світу загалом. Стрижневим вектором системи цінностей є насамперед цінності дитячо-орієнтованої освіти.

Крім гуманізації стосунків і довкілля, вона передбачає якнайповніше і найточніше врахування природних основ розвитку дитини – індивідуальних, фізичних, психічних, пізнавальних особливостей і можливостей дітей, соціальних умов їхнього життя. Разом із сім'єю школа має стати середовищем, яке змалку стверджує цінність власного здоров'я та здоров'я інших у всіх його вимірах. Гуманістичні цінності сприятимуть зміцненню духовних зв'язків різних поколінь, збереженню історичної пам'яті, консолідації суспільства навколо захисту інтересів дитинства.

Сучасна школа має стати центром культурно-освітнього середовища, що передбачає підвищення загальної культури всіх суб'єктів освітнього процесу

та самоцінності кожної особистості, виховання на національних та загальнолюдських цінностях. Цей статус ґрунтується не лише на знаннях, набутих людством, а й на здатності створювати нове, інноваційне мислення.

Тому культурологічна функція шкільної освіти передбачає оновлення її змісту на засадах гуманізації, розкриття взаємозв'язку людини з природою і суспільством, виховання громадянської та екологічної відповідальності. В умовах відкритої інформації, залучення багатьох предметів і джерел знань поза школою її виховна функція (особливо у вищій школі) втрачає свої домінуючі позиції.

Натомість пріоритет надається соціально-інформаційним функціям, реалізація яких передбачає оволодіння учнями навичками здобувати соціальний досвід, співпрацювати в групах і командах, уміння вчитися, знаходити й обробляти інформацію, критично мислити, вирішувати нетипові проблеми, застосовувати знання життєвих ситуацій, відповідально ставитися до своєї роботи та поважати працю інших. Не менш важливою є мовна культура учнів як особистісна та суспільно значуща цінність, що передбачає правильне володіння державною мовою та вміння спілкуватися іноземною мовою [32].

В умовах європейського вибору та відкритості світу Україною особливого значення набуває формування толерантності у шкільному віці, що виявляється у прийнятті та правильному розумінні різноманіття культур різних народів, форм і способів виявлення людської індивідуальності, усвідомлення різноманіття культур різних народів. збалансоване сприйняття різних думок і точок зору.

У педагогічному контексті це передбачає формування в учнів навичок безконфліктного життя в класі, сім'ї, суспільстві. Діти виховуються у відкритому суспільстві, тому знання ними прав та обов'язків інших, набуття досвіду міжкультурної комунікації, оволодіння мовою та культурною лексикою демократичного суспільства є обов'язковою складовою ціннісного виміру сучасної школи [31].

Ключові компетенції, що поєднують освітній, виховний та розвивальний потенціали шкільної освіти, визначають нову філософію освіти, засновану на ідеях якості, ефективності, особистісної спрямованості змісту та результатів, технологічно забезпечують реформу загальної освіти, стають інструментальною основою для реалізації визначених діапазон цінностей у шкільному просторі.

2. Потрібні значні корективи в структурі школи, місії та цільових освітніх напрямках її ступенів, організації навчального процесу в кожному з них на основі дитиноцентричності, екологічності, максимально повного впровадження оздоровча функція шкільної освіти. Безсумнівно, що необхідно встановити 12-річний термін для здобуття повної загальної середньої освіти, розширити можливості профільного навчання на основі поєднання загальноосвітньої та професійної підготовки випускників.

3. У школі слід закріпити новий вид освіти – інноваційне навчання, яке, на відміну від традиційного, спрямоване переважно на оволодіння та збереження наявних досягнень цивілізації, формує особистість, здатну до інноваційних змін існуючої культури та навколишнього середовища, успішно вирішувати проблеми, які постають як перед особистістю, так і перед суспільством.

Таке навчання передбачає постійне залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, що характеризується інтенсивним багатостороннім спілкуванням суб'єктів діяльності, обміном інформацією, результатами учнів між собою та викладачем. Це спонукає їх до ініціативи, творчості та активної позиції у всіх видах діяльності, передбачає не здобуття, а набуття знань і навичок, побудову власного образу світу, формування у учня ключових компетенцій, що значно підвищує ефективність навчально-виховного процесу [34].

Як свідчить зарубіжний і вітчизняний досвід, результати такого навчання є значно глибшим і усвідомленим розумінням суті дослідження, формуванням умінь самостійно аналізувати й оцінювати інформацію,

формулювати висновки, відстоювати свою точку зору, поважати альтернативні думки, працювати в групи, будувати конструктивні стосунки. членів і визначити своє місце в ньому.

4. Значну роль у підвищенні ефективності дидактичного процесу має відігравати формування та функціонування цілісного інформаційно-навчального середовища, оснащеного новітніми, зокрема комп'ютерно-орієнтованими, засобами навчання.

У зв'язку з цим важливою є розробка широкого спектру навчальних матеріалів нового покоління з різних предметів, створення постійно оновлюваних та загальнодоступних бібліотек електронних ресурсів. Вільному доступу до освітніх ресурсів та послуг має сприяти розгалужена система дистанційного навчання, яка доповнює традиційні форми навчання. Його можливості в реалізації ідеї профільної освіти також безперечні, особливо для тих студентів, які з різних причин не мають доступу до якісної профільної освіти в закладі, де вони навчаються. Це дає позитивний педагогічний та соціальний ефект у навчанні дітей з особливими потребами, у позашкільній освіті, у розвитку юних талантів [32].

Дистанційне навчання також має незаперечні переваги у підвищенні кваліфікації вчителів, оволодінні ними сучасними освітніми технологіями. Для оволодіння загальною масою вчителів таких технологій та ефективного використання їх у шкільній практиці має бути сформована система відповідного навчально-методичного забезпечення цього аспекту діяльності сучасного вчителя.

5. Зміст загальної середньої освіти має зазнати докорінних змін щодо його складу, обсягу, освітніх пріоритетів, відповідності кінцевим результатам навчання. Зміст навчання слід розглядати не як самоціль, а насамперед як засіб формування відповідних компетентностей як основного результату навчально-виховного процесу.

З огляду на це стандартизації має підлягати не лише зміст, а й освітні результати, які можна однозначно виміряти за рівнем їх досягнення. Крім того,

на момент створення такого стандарту загальної середньої освіти, який, окрім характеристики його змісту та вимог до навчальних результатів учнів, містив би гарантовані державою умови – матеріально-технічні, освітні, ресурсні, кадрові, фінансові, необхідних для успішної реалізації освіти [33].

6. Необхідно створити ефективну систему забезпечення шкіл якісними підручниками за різними принципами (замовні, конкурсні), встановити досконалий порядок їх експертизи та відбору, організацію видання та своєчасне, достатнє забезпечення шкіл відповідно до відбору.

Дедалі зрозумілішим стає необхідність відійти від безкоштовних підручників для всіх категорій студентів і запровадити безкоштовні підручники для тих, хто має можливість і бажання їх придбати. Необхідно розвивати дидактико-методичне забезпечення інноваційного навчання, втілювати його ідеї в підручниках нового покоління, навчально-методичних посібниках, нових методиках із широким використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Як наслідок, ці продукти мають реалізувати ідеї компетентнісного підходу за змістом, технологічними настановами щодо організації співпраці учасників навчально-виховного процесу, їх конструктивної взаємодії, забезпечити психологічний комфорт навчання.

Підручник має стати засобом взаємодії учнів у процесі розв'язування колективних навчальних завдань, формуючи таким чином їх комунікативну компетентність. Вона не має бути перекладачем абсолютних істин, єдиним способом побачити реальність, джерелом засвоєної студентами інформації, а має бути книгою, покликаною навчити їх мислити світ у його різноманітності, розуміти його внутрішні зв'язки, представити це як щось таємниче і неоднозначне [20].

7. Діюча мережа загальноосвітніх навчальних закладів потребує оптимізації для ефективної реалізації завдань загальної середньої освіти. З одного боку, виникає необхідність приведення його у відповідність до потреб споживачів освітніх послуг, розширення доступу до якісної освіти,

забезпечення дієвого соціального механізму конкурентоспроможності випускників шкіл на сучасному ринку праці.

Особливо актуальне це питання для старшої школи у зв'язку із запровадженням профільного навчання, що веде до створення оптимальної мережі різних типів навчальних закладів, які забезпечуватимуть підготовку випускників шкіл за академічними та професійними напрямками. Незначною залишається частка навчальних закладів, де створено сприятливі умови для розвитку талантів дітей, повнішого задоволення освітніх потреб і потреб учнів – ліцеї, гімназії, коледжі.

Так, в Україні функціонує 496 (2,9%) гімназій, 320 (1,9%) ліцеїв, 44 (0,3%) коледжів. Особливо мало їх кількість у сільській місцевості – 31 ліцей, 30 гімназій та 10 коледжів. Актуальною є проблема збереження шкіл, особливо в сільській місцевості, як культурно-освітніх осередків. Адже школа в більшості випадків є єдиним навчальним закладом на селі, а тому не має конкурентів на ринку освітніх послуг і, по суті, виступає єдиним гарантом права дитини на освіту і певною мірою на соціальну захист. Проблема полягає не тільки в конституційному праві дитини на освіту, розвитку людського потенціалу [20].

Місцеві органи виконавчої влади мають виважено підійти до питання закриття шкіл, враховуючи демографічний прогноз, соціально-економічні умови та думку громади. Важливо забезпечити функціонування кожного сільського населеного пункту з дітьми шкільного віку, принаймні в початковій школі.

Вирішення цього питання потребує створення окремої державної цільової соціально-педагогічної програми, наприклад «Шкільний округ», спрямованої на покращення функціонування сільської школи, її збереження та розвиток у кожному селі, де є діти, з урахуванням їх інтересів. і, звичайно, особливості кожного регіону. Така програма має реалізовуватися на засадах соціального партнерства з широким використанням освітнього потенціалу сільського суспільства [20].

Доцільно створювати та розширювати мережу освітніх округів, здатних забезпечити розгалужену інфраструктуру освітнього простору області, покращити доступ навчальних закладів до освітніх ресурсів, підвищити якість освітніх послуг та покращити умови проведення профільних навчальних програм у сільських загальноосвітніх навчальних закладах.

Також необхідна реорганізація та створення в окремих населених пунктах опорних шкіл, комплексів типу «дошкільний заклад – початкова школа», загальноосвітніх навчальних закладів з невеликою кількістю учнів типу «Школа-сім'я» тощо. При цьому головним у всіх цих перетвореннях має бути доля дитини, її освітні потреби, життєві інтереси, здоров'я та безпека, доступ до якісної та конкурентоспроможної освіти.

РОЗДІЛ 2

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

2.1. Впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»

14 грудня 2016 року Уряд схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [9].

Головною метою Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р) є створення школи, в якій буде комфортно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті, школу, де вчать критично мислити, експериментувати та не боятися висловлювати власну думку [9].

Реалізація Концепції здійснюється протягом 2017 – 2029 рр. у три етапи. (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Етапи реалізації Концепції [8, 9, 28]

Етап	Кроки
Перший етап (2017–2018 рр.)	<ul style="list-style-type: none"> • ухвалити новий Закон України «Про освіту»; • розробити план дій з реформування системи загальної середньої освіти; • розробити, затвердити та запровадити (2018 рік) новий державний стандарт початкової освіти з урахуванням компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості; • доопрацювати навчальні плани і програми з метою розвантаження та запровадження компетентнісного та антидискримінаційного підходу в початковій школі; • утворити 200-250 опорних шкіл базового рівня в сільській місцевості; • підвищити кваліфікацію вчителів початкової школи; • підвищити заробітну плату вчителів шляхом збільшення ставок (окладів) у Єдиній тарифній сітці на два розряди;

	<ul style="list-style-type: none"> • запровадити навчання авторів підручників та підготовку експертів з метою підготовки підручників нового покоління; • створити національну електронну платформу для розміщення електронних курсів та підручників, розробити електронні підручники, курси дистанційного навчання за навчальними програмами, систему дистанційного навчання для підвищення кваліфікації вчителів; • спростити систему документообігу, оптимізувати звітність, запровадити електронні форми документів; • розробити новий Закон України «Про загальну середню освіту»; • створити систему освітньої статистики й аналітики; • узяти участь у міжнародному дослідженні якості середньої освіти PISA-2018; • розпочати роботу з формування системи забезпечення якості освіти; • забезпечити різноманітність форм здобуття початкової освіти.
Другий етап (2019–2022 рр.)	<ul style="list-style-type: none"> • розробити, затвердити (2019 рік) та запровадити (2022 рік) новий державний стандарт базової середньої освіти з урахуванням компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості; • створити нову систему підвищення кваліфікації вчителів і керівників шкіл; • провести інвентаризацію шкіл та закладів професійної освіти для створення мережі профільних шкіл; • забезпечити якісне вивчення іноземних мов у профільній школі відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна-2020»; • сформувати мережу опорних шкіл базового рівня; • розробити професійні стандарти педагогічної діяльності вчителя; • створити мережу установ незалежної сертифікації вчителів; • створити регіональні органи з питань забезпечення якості освіти; • створити систему внутрішнього забезпечення якості освіти в школах (2022 рік); • створити систему незалежного оцінювання результатів навчання за курс базової середньої освіти.
Третій етап (2023–2029 рр.)	<ul style="list-style-type: none"> • розробити, затвердити (2023 рік) та запровадити (2027–2029 рр.) новий державний стандарт профільної освіти з урахуванням компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості, що сприятиме створенню передумов для скорочення тривалості (навантаження) бакалаврських програм вищої освіти в середньому на 45 кредитів; • сформувати мережу профільних шкіл (2025 рік); • створити систему незалежного оцінювання випускників профільної школи професійного спрямування.

Формула Нової школи представлена на рис. 2.1.

ФОРМУЛА НОВОЇ ШКОЛИ

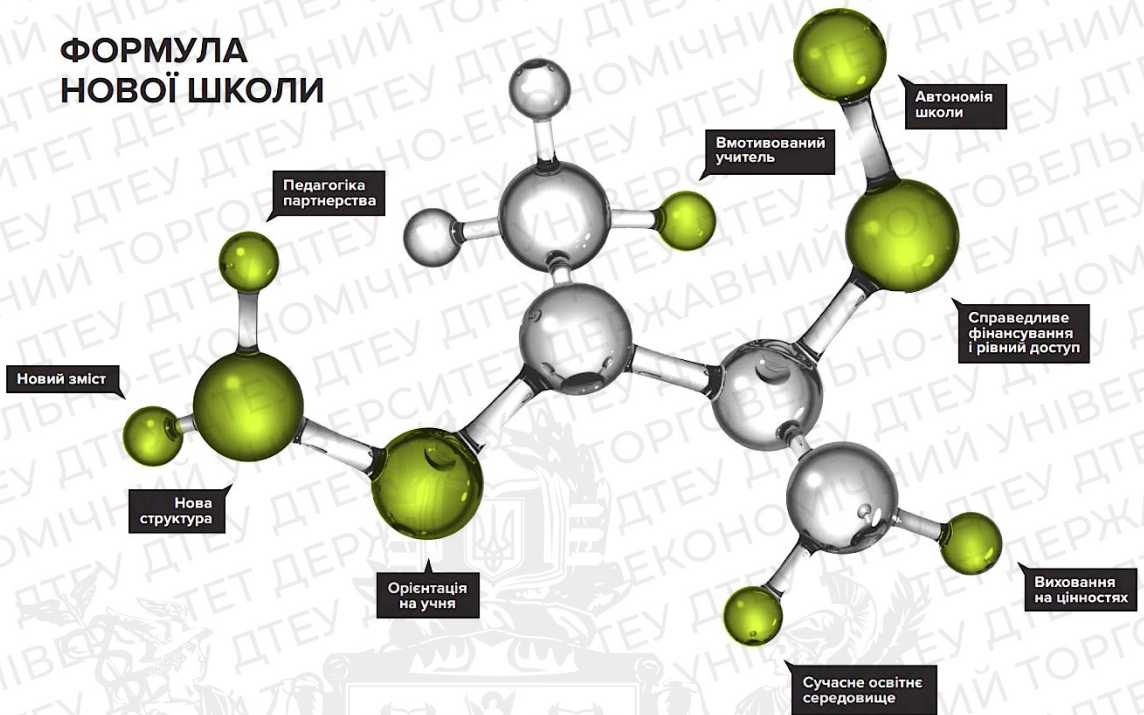

Рис. 2.1. Формула Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року [9, 28]

Отже, формула Нової Школи складається з дев'яти ключових компонентів [9]:

- 1) Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
- 2) Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно.
- 3) Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
- 4) Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію
- 5) Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.
- 6) Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
- 7) Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.

- 8) Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.
- 9) Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу.

Структура «Нової школи» представлена на рис. 2.2.

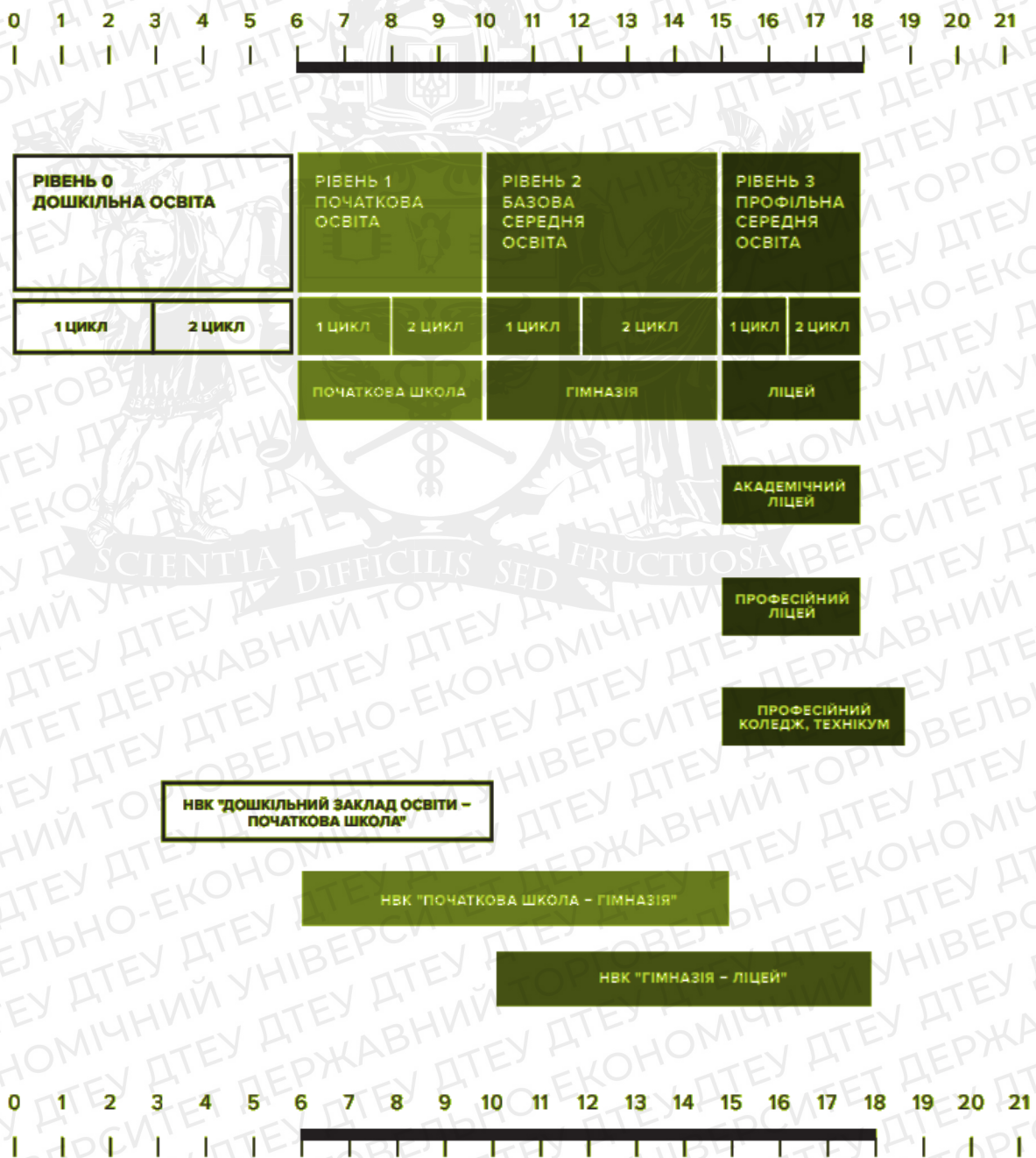

Рис. 2.2. Структура «Нової школи» [9, 32]

Новий базовий Закон про освіту передбачає три рівні повної загальної середньої освіти:

- початкова освіта (тривалість – чотири роки);
- базова середня освіта, здобута в гімназії (тривалість - п'ять років);
- середня спеціальна освіта, здобута в ліцеї або закладі професійно-технічної освіти (тривалість – три роки).

Загальна тривалість повної загальної середньої освіти збільшиться до 12 років. 11-річна пострадянська школа залишилися лише в Україні, Білорусі та Росії. У всіх європейських країнах мінімальна тривалість отримання повної загальної середньої освіти від 12 до 14 років.

Отже, ми бачимо необхідність балансу на всіх рівнях освіти, необхідність збереження добрих традицій та забезпечення високого рівня якісної освіти та вивчення інформації та комунікаційних технологій (ІКТ) у всіх школах країни.

2.2. Розроблення заходів удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні та обґрунтування їх ефективності

Сьогодні, політика у сфері загальної середньої освіти в Україні реалізується за допомогою Концепції «Нової української школи». Осовними заходами на 2017 – 2029 роки є план, який запроваджений у сфері реформування (табл. 2.2) [32].

Таблиця 2.2

**План заходів на 2017– 2029 роки із запровадження Концепції
реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої
освіти «Нова українська школа» [9, 32]**

Захід	Складові впровадження
Розробити та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проекти державних стандартів загальної середньої освіти	1) Державного стандарту початкової освіти. (I квартал 2018 р.); 2) Державного стандарту базової середньої освіти. (II квартал 2019 р.); 3) Державного стандарту профільної середньої освіти. (II квартал 2020 р.).
Розробити типові освітні програми відповідно до нових державних стандартів	1) типові освітні програми початкової освіти. (II квартал 2018 р.); 2) типові освітні програми базової середньої освіти. (III квартал 2019 р.); 3) типові освітні програми профільної середньої освіти. (Грудень 2020 року).
Розробити, апробувати та запровадити навчальні програми на основі нового Державного стандарту початкової освіти:	1) навчальні матеріали до нових навчальних програм Державного стандарту початкової освіти. (I квартал 2018 р.); 2) навчальні програми і матеріали в експериментальних школах: 1 клас — з 1 вересня 2017 р. по 25 травня 2018 р.; 2 клас — з 1 вересня 2018 р. по 25 травня 2019 р.; 3 клас — з 1 вересня 2019 р. по 25 травня 2020 р.; 4 клас — з 1 вересня 2020 р. по 25 травня 2021 року. (Протягом 2017—2021 років); 3) освітні програми за новим Державним стандартом початкової освіти: 1 клас з 1 вересня 2018 р.; 2 клас з 1 вересня 2019 р.; 3 клас з 1 вересня 2020 р.; 4 клас з 1 вересня 2021 року. (Протягом 2018—2021 років).
Підготувати нові підручники та інші навчальні матеріали	1) друк та апробування навчальних матеріалів у початкових класах експериментальних шкіл. (Протягом 2018—2022 років); 2) навчання укладачів програм, авторів підручників і посібників, підготовку експертів з урахуванням питань доступності для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. (Протягом 2018—2020 років); 3) підготовку та видання підручників (враховуючи етап апробації): для 1, 5, 10 класів у III кварталі 2018 р.; для 2, 6, 11 класів у III кварталі 2019 р.; для 3 та 7 класів у III кварталі 2020 року. (Протягом 2018—2020 років).
Удосконалити навички вчителів початкової школи	1) підготовки тренерів, які допомагатимуть вчителям застосовувати в роботі принципи Нової української школи. (Протягом 2017—2021 років); 2) підвищення кваліфікації вчителів початкової школи, заступників директорів та директорів експериментальних шкіл, які апробують проект нового Державного стандарту початкової освіти та навчальні матеріали для початкової школи. (Протягом 2017—2021 років); 3) підвищення кваліфікації вчителів початкової школи щодо впровадження нового Державного стандарту початкової освіти. (Протягом 2017—2018 років).
Впровадити концептуальні засади нової системи підготовки та професійного розвитку педагогічних працівників	1) розроблення та затвердження Концепції педагогічної освіти та професійного розвитку педагогічних працівників. (II квартал 2018 р.); 2) розроблення та затвердження стандартів вищої освіти для педагогічних спеціальностей. (IV квартал 2018 р.); 3) розроблення та запровадження обов'язкового курсу для всіх педагогічних працівників щодо особливостей роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в рамках інклюзивного навчання. (III квартал 2018 року).

Розробити:	<ol style="list-style-type: none"> 1) професійні стандарти педагогічної діяльності вчителя початкової школи. (I квартал 2018 р.); 2) професійні стандарти педагогічної діяльності керівника школи. (III квартал 2018 р.); 3) професійні стандарти педагогічної діяльності вчителя-предметника закладу загальної середньої освіти. (III квартал 2019 року).
Забезпечити професійний розвиток вчителя і керівника школи	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення нової процедури атестації вчителя та керівника школи. (III квартал 2018 р.); 2) схвалення процедури визнання різних форм професійного розвитку у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників. (III квартал 2019 р.); 3) зміни фінансування системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що забезпечить свободу вибору місця і форм професійного розвитку. (III квартал 2020 року).
Сформувати мережу профільних шкіл за результатами:	<ol style="list-style-type: none"> 1) інвентаризації наявних профільних шкіл та закладів професійної (професійно-технічної) освіти. (III квартал 2019 р.); 2) інвентаризації наявної мережі загальноосвітніх шкіл-інтернатів (крім закладів загальної середньої освіти для дітей з порушенням інтелектуального розвитку) та їх реформування з метою створення на їх базі гімназій і ліцеїв. (Протягом 2019—2020 років).
Забезпечити:	<ol style="list-style-type: none"> 1) створення перспективної мапи мережі академічних ліцеїв. (III квартал 2019р.); 2) створення мережі профільних закладів загальної середньої освіти. (Протягом 2020—2023 років).
Сформувати мережу опорних шкіл	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення мапи мережі опорних шкіл з урахуванням перспективних планів створення об'єднаних територіальних громад. (II квартал 2025 р.); 2) проведення навчальних семінарів для керівників шкіл та розроблення методичних матеріалів для роботи в умовах децентралізації. (Протягом 2018—2019 років); 3) розбудову мережі опорних шкіл (орієнтовно 100 шкіл щороку). (Протягом 2017—2020 років).
Забезпечити різноманітність форм здобуття освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення необхідних нормативно-правових актів з метою забезпечення реалізації Закону України “Про освіту” щодо різноманітності форм здобуття початкової освіти. (Протягом 2017—2018 років); 2) підготовки методичних матеріалів та навчання вчителів щодо особливостей організації нових форм початкової освіти. (Протягом 2017—2018 років).
Розвинути управлінський потенціал об'єднаних територіальних громад у сфері освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1) підготовки навчально-методичних матеріалів та проведення серії семінарів для керівників виконавчих органів у сфері освіти рад об'єднаних територіальних громад. (Протягом 2018 року); 2) формування бази даних найкращих практик з управління у сфері освіти рад об'єднаних територіальних громад. (IV квартал 2018 року).
Забезпечити ефективне управління загальною середньою освітою, що сприятиме реальній автономії школи	<ol style="list-style-type: none"> 1) розвитку інституційної спроможності закладів загальної середньої освіти розробляти і розвивати власні освітні програми відповідно до державного стандарту повної середньої освіти (академічна автономія). (Протягом 2018—2019 років); 2) надання можливості закладам загальної середньої освіти змінювати статус бюджетної установи на статус неприбуткової організації із збереженням податкових пільг і отримання фінансової автономії. (Протягом 2018—2019 років); 3) переходу до механізму призначення керівників школи за результатами відкритого конкурсу відповідно до вимог професійного стандарту педагогічної діяльності. (III квартал 2019 р.); 4) забезпечення функціонування механізму громадського нагляду за діяльністю закладу загальної середньої освіти (наглядова або піклувальна рада). (IV квартал 2018 року).

Зменшити бюрократичне навантаження на школу	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення оновленої Типової інструкції з діловодства для загальної середньої освіти. (III квартал 2018 р.); 2) проведення експерименту з дебюрократизації освіти у Львівській, Харківській областях та м. Києві. (IV квартал 2018 р.); 3) спрощення системи документообігу, оптимізації звітності, запровадження електронних форм документів. (IV квартал 2018 р.); 4) створення системи освітньої статистики і аналітики. (IV квартал 2018 року).
Створити систему моніторингу якості середньої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1) розробити та апробувати інструментарій моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи. (II квартал 2018 р.); 2) провести перший цикл моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи. (II квартал 2018 р.); 3) розпочати проведення моніторингових досліджень якості базової середньої освіти. (Протягом 2020 року); 4) провести другий цикл моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи. (Протягом 2022 року); 5) забезпечити проведення моніторингових досліджень якості профільної середньої освіти. (Протягом 2022 року); 6) провести третій цикл моніторингового дослідження стану сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи. (Протягом 2022 року).
Долучитися до міжнародних моніторингових досліджень якості освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1) участь у міжнародному дослідженні якості освіти PISA-2018. (II квартал 2018 р.); 2) підготовку національного звіту за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018. (IV квартал 2019 року).
Удосконалити систему незалежного оцінювання результатів навчання за курс базової та профільної середньої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення засобів професійної орієнтації базової та профільної школи. (III квартал 2018 р.); 2) розроблення процедур та інструментів для оцінювання і підтвердження результатів навчання учнів закладів загальної середньої освіти поза школою. (Протягом 2020 року); 3) створення системи незалежного оцінювання результатів навчання за курс базової середньої освіти. (Протягом 2023 року); 4) створення системи незалежного оцінювання випускників профільної середньої освіти. (Протягом 2026 року).
Підвищити соціальний статус вчителя	<ol style="list-style-type: none"> 1) сформулювати політику та розробити механізм підвищення соціального статусу вчителя на основі системи добровільної сертифікації. (IV квартал 2018 р.); 2) реалізувати політику та впровадити механізм підвищення соціального статусу вчителя на основі системи добровільної сертифікації. (Протягом 2019—2020 років).
Забезпечити принцип свободи вибору в освіті	<ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечити доступ дітей з особливими освітніми потребами до освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти всіх форм власності через механізм надання субвенцій з державного бюджету. (Постійно); 2) розробити та затвердити наказом МОН Концепцію розвитку приватної освіти в Україні. (IV квартал 2018 року).
Забезпечити прозорий розподіл публічних коштів	<ol style="list-style-type: none"> 1) удосконалення формули розрахунку освітньої субвенції для рівного доступу до якісної освіти в різних регіонах і населених пунктах. (Протягом 2018 року); 2) переходу до механізму обов'язкового оприлюднення закладами загальної середньої освіти даних про всі кошти, які надходять з бюджету та інших джерел. (Грудень 2017 року).

<p>Розробити національну електронну платформу “Нова українська школа”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) розробити і забезпечити запуск експериментальної версії національної електронної платформи “Нова українська школа”. (ІІІ квартал 2018 р.); 2) розробити і розмістити на національній електронній платформі інноваційні навчальні матеріали для апробації: для початкової школи протягом 2018—2022 років; для базової школи протягом 2022—2027 років. (Протягом 2018—2027 років); 3) розробити та запровадити дистанційні курси для підвищення кваліфікації вчителів для початкової школи протягом ІІ кварталу 2018 р.; для базової школи протягом ІІІ кварталу 2020 року. (Протягом 2018—2027 років); 4) розробити і розмістити на національній електронній платформі дистанційні курси для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. (Протягом 2018 року); 5) розробити і розмістити на національній електронній платформі дистанційні курси для 9, 10, 11 класів з української мови і літератури, історії та географії України, правознавства (у тому числі для учнів з особливими освітніми потребами та тих, які проживають на тимчасово окупованих територіях). (ІІІ квартал 2018 р.); 6) забезпечити перехід до повноцінного функціонування національної електронної платформи. (ІV квартал 2018 р.); 7) розробити інноваційні навчальні матеріали для профільної школи та забезпечити наповнення ними національної електронної платформи. (Протягом 2019—2022 років); 8) розробити та забезпечити реалізацію дистанційних курсів для підвищення кваліфікації вчителів старшої профільної школи. (Протягом 2022 року).
<p>Створити нове освітнє середовище</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) розроблення методичних рекомендацій щодо організації освітнього середовища у шкільних приміщеннях. (ІІ квартал 2018 р.); 2) розроблення стандартів щодо створення освітнього середовища для дітей з особливими потребами, подолання архітектурних бар’єрів. (Протягом 2018 року); 3) облаштування шкіл меблями, обладнанням і дидактичними матеріалами, необхідними для впровадження компетентнісного навчання. (Протягом 2018-2020)

Джерело: узагальнено автором за []

Основними заходами удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні, зокрема в Київській міській Раді є:

Таблиця 2.3

Заходи удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні в закладах освіти

Зміст роботи	Відповідальний
Забезпечити умови для удосконалення навичок вчителів початкової школи шляхом: 1) організації навчання на дистанційному онлайн-курсі на порталі EdEra; 2) підвищення кваліфікації вчителів початкової школи, вчителів-предметників, які працюють в початковій школі, із впровадження нового Державного стандарту початкової освіти; 3) надання свободи вибору педагогами місця та форм проведення перепідготовки (КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова інше).	Адміністрація закладу освіти Адміністрація закладу освіти Адміністрація закладу освіти
Забезпечити умови для вдосконалення навичок вчителів-предметників із впровадження Державного стандарту повної загальної освіти шляхом: 1) проведення індивідуальних консультацій, майстер-класів, інших форм методичної роботи з реалізації нових навчальних програм; 2) надання адресної допомоги відповідно до запитів педагогів.	Адміністрація закладу освіти Адміністрація закладу освіти
Оновити тематичне планування методичних об'єднань з метою підвищення кваліфікації педагогічних кадрів на основі нового змісту загальної середньої освіти, що ґрунтується на компетентністному, особистісно орієнтованому та інтегрованому підходах до навчання.	Заступник директора з НВР
Оновити зміст діяльності шкільної бібліотеки шляхом впровадження ІКТ	Адміністрація Завідуюча бібліотекою
Створити сучасне освітнє середовище в закладі освіти	Адміністрація
Вивчити питання формування сучасного освітнього простору шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес	Заступник директора з НВР
Впроваджувати різноманітні форми навчання батьків учнів з метою формування у них спеціальних знань про розвиток дитини та дотримання принципів педагогіки партнерства	Педагогічні працівники
На засіданні педагогічної ради розглянути питання щодо впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти "Готовність початкової школи до роботи за новими стандартами"	Адміністрація закладу
Забезпечити проведення спільних заходів шкіл з реалізації наступності в пріоритетних напрямках впровадження оновленого Базового компоненту дошкільної освіти, Державного стандарту початкової загальної освіти	Адміністрація закладу
Забезпечити впровадження інклюзивних форм навчання для дітей із особливими освітніми потребами	Адміністрація
Здійснювати висвітлення питань щодо впровадження Концепції «Нова українська школа» на офіційних сайтах закладів освіти.	Адміністрація
Забезпечувати виконання внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Адміністрація Педагогічні працівники
Проводити постійний аналіз результатів зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації у форматі зовнішнього незалежного оцінювання	Адміністрація
Сприяти поширенню електронного навчання використанню Національної освітньої електронної платформи та формуванню цифрової компетентності учасників освітнього процесу	Адміністрація

Джерело: узагальнено автором за [32].

Отже, зі сформованих заходів можемо зробити висновок, що основною метою модернізації загальної середньої освіти в контексті реалізації принципів НУШ, яка буде спрямована на управління освітою, є формування системи ефективною та якісною шкільною освіти, орієнтованою на особистість учня, допомогти кожній дитині повірити у свої здібності та практичні навички, необхідні для успішної самореалізації у дорослому житті.

Розвиток Нової української школи – це довгострокова реформа, яка вже триває. План досягнення своєї стратегічної мети передбачає безперервність дій та відповідні ресурси, навчання, кадрове забезпечення на кожному етапі. Реформа «Нова українська школа» є синергетичною з реформою децентралізації, вони підсилюють одна одну, впливають на кожного громадянина України і будуть успішними лише за підтримки всього суспільства. Міністерство освіти і науки України провело велику роботу, щоб започаткувати життєво важливу реформу Нової української школи, та сподівається на підтримку суспільства.

Саме ця реформа дозволить національній системі освіти перейти до успішного функціонування та розвитку у глобально-конкурентному освітньому просторі та дозволить Україні зайняти гідне місце в європейському та світовому співтоваристві.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отримані в ході написання випускної кваліфікаційної роботи результати дозволяють сформулювати наступні висновки та пропозиції:

Загальна середня освіта є ключовою частиною неперервної освіти як за тривалістю, так і за важливістю та масштабом завдань, які вона покликана вирішувати. Вона забезпечує загальний розвиток учня як особистості, закладає основу для успішної самореалізації людини протягом усього життя. За останні двадцять п'ять років вона утвердилася в незалежній Українській державі на новій методологічній основі.

Сьогодні становлення національної системи загальної середньої освіти за роки незалежності України супроводжується значними досягненнями та позитивними тенденціями, а також упущеннями та прорахунками, що перешкоджають її якісній, безумовній інтеграції в європейський та світовий освітній простір. Останні зосереджені переважно на проблемах змісту освіти, впровадження інноваційних педагогічних технологій, матеріально-технічного забезпечення навчально-виховного процесу, об'єктивного оцінювання його результатів. Крім того, проблеми фінансового, управлінського, організаційного та кадрового забезпечення, як правило, вирішуються на місцях без належної координації між різними рівнями влади та розподілу повноважень між ними.

Основною метою модернізації загальної середньої освіти в контексті реалізації принципів НУШ, яка буде спрямована на управління освітою, є формування системи ефективною та якісною шкільною освітою, орієнтованою на особистість учня, допомогти кожній дитині повірити у свої здібності та практичні навички, необхідні для успішної самореалізації у дорослому житті.

Розвиток Нової української школи – це довгострокова реформа, яка вже триває. План досягнення своєї стратегічної мети передбачає безперервність дій та відповідні ресурси, навчання, кадрове забезпечення на кожному етапі.

Реформа «Нова українська школа» є синергетичною з реформою

децентралізації, вони підсилюють одна одну, впливають на кожного громадянина України і будуть успішними лише за підтримки всього суспільства. Міністерство освіти і науки України провело велику роботу, щоб започаткувати життєво важливу реформу Нової української школи, та сподівається на підтримку суспільства.

Саме ця реформа дозволить національній системі освіти перейти до успішного функціонування та розвитку у глобально-конкурентному освітньому просторі та дозволить Україні зайняти гідне місце в європейському та світовому співтоваристві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамська С.Л. Теоретичні аспекти механізмів державного регулювання розвитку загальної середньої освіти в умовах євроатлантичної інтеграції / С.Л. Адамська // «Могилянські читання – 2019». Всеукраїнська науково-практична конференція. «Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти»: тези. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2019. – С. 10-13
2. Бондаренко В. А. Напрями підвищення ефективності адміністративно-правового регулювання у контексті соціальних змін в Україні. Науковий вісник Львівського держ. ун-ту внутрішніх справ. Сер. : Юридична. 2015. № 1. С. 164–172
3. Глушко О. З. Європейський вектор освітніх реформ в Україні. Український педагогічний журнал. 2017. №4 С.5-11. URL: <http://uej.undip.org.ua/upload/iblock/6a9/6a9837200fea445ba7e87703baf1d30f.pdf>
4. Загальноосвітні навчальні заклади [Електронний ресурс] : статистика за два навч. роки // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. — Текст. дані. — Київ, 2016. — Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/01/13/zagalnoosvitni-navchalni-zakladi-statistika-za-dva-navchalni-roki/> (дата звернення: 4.07.16). — Назва з екрана.
5. Загальноосвітні навчальні заклади України на початок 2015/16 навчально-го року [Електронний ресурс] : стат. бюл. / Держ. служба статистики України. — Текст. дані. — Київ, 2016. — Режим доступу: <http://mon.gov.ua/usi-novivni/povidomlennya/2016/02/18/statistichnij-byuleten-%C2%ABzagalnoosvitni-navchalnizak/> (дата звернення: 4.07.16). — Назва з екрана.

6. Засенко В. В. Освіта осіб з особливими потребами в Україні: здобутки і проблеми / В. В. Засенко // Освіта для сучасності = Edukacja dla wspolczesności : зб. наук. пр. : у 2 т. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Комітет пед. наук Пол. акад. наук, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України [та ін.]. — Київ, 2015. — Т. 2. — С. 140— 148.
7. Закон України від 19.12.2017 № 2249-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України"
8. Концепція «Нової української школи». URL: [Book-FINAL-CS6-UPD mon.gov.ua](http://mon.gov.ua)
9. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249613934>. Див. також: Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Кремень В. Г., Ляшенко О. І., Локшина О. І. Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура. Вісник НАПН України, 2020. Т. 2. № 2. URL: [86-Текст статті-175-3-10-20201018.pdf](http://iitta.gov.ua/86-Текст%20статті-175-3-10-20201018.pdf) (iitta.gov.ua).
11. Колодій І. С. Сучасні тенденції державної освітньої політики України. Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні : зб. тез доп. XI наук.- практич. конф., 30 бер. – 4 квіт. 2015 р. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. С. 235–239
12. Лист МОН України від 23.08.2017 № 1/9-450 "Щодо методичних рекомендацій для експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів"

- 13.Ляшенко О.І. Про виконання відділенням загальної середньої освіти плану заходів НАПН України із запровадження концепції реалізації державної політики у сфері формування загальної середньої освіти «Нова українська школа» Наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 14 листопада 2019 р. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 1(1), 1-4. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2019-1-1-2-4>
- 14.Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. — Київ : Педагогічна думка, 2016. — 448 с. — Бібліогр.: с. 21. - (До 25-річчя незалежності України).
- 15.Наказ МОН України від 16.08.2017 №1181 "Про затвердження експериментального навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою "Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти"
- 16.Наказ МОН України від 13.07.2017 №1028 "Про проведення всеукраїнського експерименту на базі загальноосвітніх навчальних закладів"
- 17.Наказ МОН України від 13.07.2017 № 1021 "Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у ЗНЗ I ступеня"
- 18.Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. – Міністерство освіти і науки України, 2016. – 34 с.
- 19.Наказ МОН України від 11.07.2017 № 995 "Про типові навчальні плани для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів"
- 20.Опис ключових змін з оновлених програм початкової школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://informaticsmon24->

new.ed-era.com/opus_zmyn.html

21. Онищук Л. А. Нова українська школа: реалії і перспективи. Український педагогічний журнал. 2018. №1 С. 47-53.
22. Про освіту : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст. 380. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
23. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
24. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38, ст. 2004. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: Про вищу освіту | від 01.07.2014 № 1556-VII (rada.gov.ua)
25. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 №588 "Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»
26. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 №545 "Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр"
27. Про затвердження Положення про Національну освітню електронну платформу : наказ від 22.05.2018 № 523 / Міністерство освіти і науки України. URL : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0702-18>
28. Реалізація державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» : монографія / за ред. С. Л. Лондара; ДНУ «Інститут освітньої аналітики». Київ, 2019. 192 с.
29. Розпорядження Кабінету міністрів України "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року

30. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року
31. Савченко О. Я. Розвиток змісту початкової освіти в умовах державного суверенітету України: методологічний, законодавчий, дидактичний аспекти / О. Я. Савченко // Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. праць: в 5 т. / Нац. акад. пед. наук України. – К. : Педагогічна думка, 2012. – Т. 3: Загальна середня освіта. – С. 61–74.
32. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.
33. Сучасний університет – одна з основних частин інноваційної діяльності країни: розпочався третій день всеукраїнського форуму «Україна 30. Освіта і наука». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/suchasnij-universitet-odna-z-osnovnih-chastin-innovacijnoyi-diyalnosti-krayini-rozpochavsvya-tretij-den-vseukrayinskogo-forumu-ukrayina-30-osvita-i-nauka>.
34. Тарасенко Н. Сучасний стан освітньої реформи в Україні як передумова для подальших трансформацій системи освіти [Електронний ресурс] / Н. Тарасенко // Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс. – 2021. – № 6. – С. 9–18. – Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/images/nauka/2021/06nauka.pdf>. – Назва з екрану.
35. Тицька Я. О. Державна політика у сфері освіти: правовий аспект. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. № 2. С. 55–60.
36. Як просувається реформа вищої освіти? URL: <https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/yak-prosuvayet-sya-reforma-vischoyi-osviti>.
37. Яровенко Т. С. Тенденції та проблеми розвитку освіти в Україні / Т. С. Яровенко // Економічний вісник НТУУ «КПІ», 2015. – № 12.

ДОДАТКИ

Графік запровадження реформи

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:
«РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ»

Студента 5 курсу, 7 групи,
спеціальності 074 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Орцева
Данила
Олександровича

(підпис студента)

Науковий керівник
канд. держ. упр

Мірко
Наталія
Вікторівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (26 найменувань), одного додатка. Основний зміст роботи викладено на 30 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить два рисунки, три таблиці.

Метою роботи є дослідження сучасного стану реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні.

Відповідно до мети визначені наступні завдання дослідження:

- дослідити сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти в Україні;
- визначити проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні;
- дослідити впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- визначити розроблення заходів удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні та обґрунтування їх ефективності.

Об'єктом дослідження є процес реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

Предметом дослідження є теоретико методологічні та прикладні засади механізму реалізації політики у сфері загальної освіти в Україні.

В даній кваліфікаційній роботі були використані такі основні методи дослідження, як: історичні, економічні, статистичні, аналітичні та науково-пошукові.

У першому розділі проведено оцінювання політики у сфері загальної освіти, у процесі якого досліджено сучасний стан та тенденції розвитку політики у сфері загальної середньої освіти, визначено проблеми формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні.

У другому розділі розглянуто шляхи удосконалення політики у сфері загальної середньої освіти в Україні. Досліджено впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», розроблено заходи удосконалення реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні, та обґрунтовано їх ефективність.

Практична цінність результатів дослідження знайшла своє відображення в конкретних пропозиціях і рекомендаціях, спрямованих на вдосконалення національної ідентичності, та забезпечення якісної всебічної освіти в Україні.

Анотація

Орцев Д. О. «Реалізація політики у сфері загальної середньої освіти в Україні»

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлені дослідження реалізації політики у сфері загальної середньої освіти в Україні.

Проаналізовано стан та дано оцінку проблемам формування та реалізації політики у сфері загальної середньої освіти. Цільова спрямованість освіти, її зміст, організація навчально-виховного процесу, дидактико-методичне забезпечення, підходи до оцінювання навчальних результатів у напрямі посилення особистісної спрямованості навчання, її розвивального, компетентного, демократичного характеру. Надано пропозиції щодо удосконалення політики у сфері загальної середньої освіти, шляхом впровадження Концепції реалізації політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Ключові слова: освітня політика, національна стратегія, «Нова українська школа», модернізація загальної освіти, реформування системи освіти.

Abstract

This graduation paper contains enlightened research of implementation of politics into an environment of secondary education in Ukraine. The problems of shaping and implementing politics into the educational sphere were analyzed and given a proper glance at.

Target orientation of education, its content, organization of educational process, didactic and methodological support, approaches to the evaluation of educational results in the direction of strengthening the personal orientation of learning, its developmental, competent, democratic nature. Proposals for improving the policy in the field of general secondary education, by implementing the Concept of realization of the policy in the field of reforming general secondary education “New Ukrainian School”.

Key words: educational policy, national strategy, “New Ukrainian School”, modernization of secondary education, reforming educational system.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу
студента Ориєва Данила Олександровича
5 курсу 7 групи заочної форми навчання
спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування»
на тему «Реалізація політики у сфері загальної середньої освіти в
Україні»
(за матеріалами Київської міської державної адміністрації, м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота виконана на тему, яка є актуальною для сфери публічного управління в сучасних умовах розвитку державного регулювання загальної середньої освіти в Україні, передбачає дослідження широкого спектру проблем, пов'язаних із процедурою реалізації політики у сфері загальної середньої освіти. Виконана робота за змістом відповідає завданню в повному обсязі. Студент продемонстрував достатній рівень володіння теоретичним матеріалом щодо обґрунтування теоретичних особливостей державного управління та вміння застосовувати цей матеріал у процесі реального дослідження.

Робота розкриває сучасний стан управління у сфері загальної середньої освіти в Україні. В роботі проаналізовано стан, систему та аналіз реалізації політики у сфері середньої освіти в Україні, охарактеризовано її особливості та окреслено нормативно-правове регулювання. Визначено проблеми та розроблено рекомендації щодо удосконалення системи середньої освіти в Україні.

Якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи можна вважати задовільною. Основні вимоги щодо оформлення матеріалу враховані. Слід відзначити деякі несуттєві порушення стилю викладення матеріалу, котрий в окремих місцях роботи є ненауковим. В цілому матеріал роботи викладено послідовно і логічно.

Випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Рецензент

Начальник відділу прийому та
надання інформації

Шостого апеляційного адміністративного суду

Валенко А.В.

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Орцев Данило Олександрович, повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему:

«Реалізація політики у сфері загальної середньої освіти в Україні» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«24» січня 2022 року

(підпис)

Згода

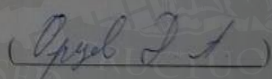
Я, Орцев Данило Олександрович, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: «Реалізація політики у сфері загальної середньої освіти в Україні» несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« 24 » січня 2022 року

Підпис

Прізвище, ініціали